

II

(Незаконодателни актове)

РЕГЛАМЕНТИ

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2020/672 НА СЪВЕТА

от 19 май 2020 година

за създаване на Европейски инструмент за временна подкрепа с цел смекчаване на рисковете от безработица при извънредни обстоятелства (SURE) вследствие на избухването на COVID-19

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 122 от него,

като взе предвид предложението на Европейската комисия,

като има предвид, че:

- (1) Съгласно член 122, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) Съветът може да вземе решение – по предложение на Комисията и в дух на солидарност между държавите членки – за приемане на подходящи мерки в отговор на социално-икономическото положение вследствие на избухването на COVID-19.
- (2) В член 122, параграф 2 ДФЕС се предвижда възможност Съветът да предоставя финансова помощ от Съюза на държава членка, която изпитва затруднения или е сериозно застрашена от големи затруднения, причинени от извънредни обстоятелства извън нейния контрол.
- (3) Коронавирусът 2, свързан с тежък остър респираторен синдром (SARS-CoV-2), който причинява коронарусната болест, наречена от Световната здравна организация (СЗО) COVID-19, е нов щам коронавирус, който преди не е бил откриван у хората. Болестта се разпространява бързо в световен мащаб и СЗО вече обяви пандемия от нея. От началните етапи на избухването на COVID-19 в Съюза до 30 март 2020 г. в държавите членки бяха отчетени 334 396 случая на зараза и 22 209 смъртни случая.
- (4) Държавите членки въведоха извънредни мерки, за да ограничат избухването на COVID-19 и въздействието му. Вероятността разпространението на COVID-19 в Съюза да продължи се смята за висока. Освен въздействието върху общественото здраве, включително големия брой смъртни случаи, избухването на COVID-19 оказва сериозно и разрушително въздействие върху икономическите системи на държавите членки, причини смущения в обществото и доведе до увеличение на публичните разходи във все повече държави членки.
- (5) Тези извънредни обстоятелства, които са извън контрола на държавите членки и които спират работата на съществена част от работната им сила, доведоха до внезапно и съществено увеличение на публичните разходи на държавите членки заради въвеждането на схеми за подпомагане на работата на непълно работно време за служителите и подобни мерки, по-специално за самостоятелно заетите лица, както и до разходи за някои свързани със здравето мерки, по-специално на работното място. За да се запази конкретната насоченост на инструмента, предвиден в настоящия регламент, и по този начин - неговата ефективност, свързаните със здравето мерки за целите на този инструмент могат да се състоят от мерки, насочени към намаляване на професионалните рискове и гарантиране защитата на работниците и самостоятелно заетите лица на работното място, и когато е целесъобразно, някои други мерки, свързани със здравето. Необходимо е да се облекчат усилията на държавите членки за справяне с внезапното и съществено увеличение на публичните разходи, докато избухването на COVID-19 и въздействието му върху работната сила не бъдат овладени.

- (6) Със създаването на Европейски инструмент за временна подкрепа за смекчаване на рисковете при извънредни обстоятелства (SURE) (наричан по-нататък „Инструментът“) вследствие на избухването на COVID-19 следва да се даде възможност на Съюза да вземе мерки в отговор на кризата на трудовия пазар съгласувано, бързо и ефективно, както и в дух на солидарност между държавите членки, като по този начин се облекчи въздействието върху заетостта за физическите лица и най-засегнатите икономически отрасли и се смекчат преките последици от тези извънредни обстоятелства върху публичните разходи на държавите членки.
- (7) В член 220, параграф 1 от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾ се посочва, че финансовата помощ от Съюза за държавите членки може да бъде под формата на заем. Тези заеми следва да бъдат отпускани на държавите членки, когато пандемията от COVID-19 е довела до внезапно и съществено увеличение, считано от 1 февруари 2020 г., на извършените и вероятни планирани публични разходи в резултат на националните мерки. Тази дата осигурява еднакво отношение към всички държави членки и обезпечава покритие на увеличението на техните извършени и вероятни планирани разходи във връзка с последиците за трудовите пазари на държавите членки, независимо кога е избухнала COVID-19 във всяка отделна държава членка. Националните мерки, които се считат за съобразени със съответните принципи на основните права, следва да бъдат пряко свързани със създаването, удължаването на срока или разширяването на обхвата на схемите за подпомагане на работата на непълно работно време и на подобни мерки, включително мерки за самостоятелно заетите лица, или с някои свързани със здравето мерки. Схемите за подпомагане на работата на непълно работно време са публични програми, които дават възможност при определени обстоятелства предприятия, изпитващи икономически затруднения, временно да намалят работното време на своите служители, на които се предоставят публични компенсации за неотработените часове.

Подобни схеми за заместване на доходите съществуват и за самостоятелно заетите лица. Поискателата финансова помощ държава членка следва да представи доказателства за внезапното и съществено увеличение на извършените и вероятните планирани публични разходи за схеми за подпомагане на работата на непълно работно време или подобни мерки. Ако е предоставена финансова помощ за свързани със здравето мерки, поискателата финансова помощ държавата членка следва също да представи доказателства за извършените или планираните разходи във връзка със съответните свързани със здравето мерки.

- (8) За да може на засегнатите държави членки да се предоставят достатъчно финансови средства при благоприятни условия, за да се справят с въздействието на избухването на COVID-19 върху трудовия им пазар, операциите на Съюза по получаване и отпускане на заеми по линия на Инструмента следва да бъдат достатъчно големи. Затова финансовата помощ, предоставяна от Съюза под формата на заеми, следва да бъде финансирана чрез международните капиталови пазари.
- (9) Избухването на COVID-19 оказва тежко вредно въздействие върху икономическата система на всяка държава членка. Затова е необходимо колективно финансово участие от държавите членки под формата на гаранции за заемите от бюджета на Съюза. Такива гаранции са нужни, за да може Съюзът да отпусне заеми с достатъчен размер на държавите членки с цел оказване на подкрепа на трудовите пазари, които са изложени на най-силен натиск. За да се гарантира, че условното задължение, което произтича от тези заеми, съответства на приложимата многогодишна финансова рамка (МФР) и таваните за собствените ресурси, предоставените от държавите членки гаранции следва да бъдат неотменими, безусловни и при поискване, а стабилността на системата следва да бъде подсилена от допълнителни предпазни мерки. В съответствие с допълващата роля на тези гаранции и без да се засяга техният неотменим и безусловен характер и плащането им при поискване, от Комисията се очаква, преди да поиска от държавите членки плащане по гаранциите, да използва съществуващия марж под тавана на собствените ресурси за бюджетни кредити за плащания, доколкото той се оценява като устойчив от Комисията, като се вземат предвид, *inter alia*, общите условни задължения на Съюза, включително в рамките на механизма за подкрепа на платежния баланс, създаден с Регламент (ЕО) № 332/2002 ⁽²⁾. В съответното искане за плащане по гаранциите Комисията следва да информира държавите членки за степента, в която е бил използван съществуващият марж. Нуждата от гаранции, предоставени от държавите членки, може да бъде преразгледана, ако бъде постигнато споразумение за преразглеждане на тавана на собствените ресурси.
- (10) Допълнителните предпазни мерки за подсилване на стабилността на системата следва да се състоят от консервативно финансово управление, максимална годишна експозиция и достатъчна диверсификация на портфейла от заеми.

⁽¹⁾ Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юли 2018 г. за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза, за изменение на регламенти (ЕС) № 1296/2013, (ЕС) № 1301/2013, (ЕС) № 1303/2013, (ЕС) № 1304/2013, (ЕС) № 1309/2013, (ЕС) № 1316/2013, (ЕС) № 223/2014 и (ЕС) № 283/2014 и на Решение № 541/2014/ЕС и за отмяна на Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 (ОВ L 193, 30.7.2018 г., стр. 1).

⁽²⁾ Регламент (ЕО) № 332/2002 на Съвета от 18 февруари 2002 г. за установяване на механизъм, осигуряващ средносрочна финансова подкрепа за платежния баланс на държавите членки (ОВ L 53, 23.2.2002 г., стр. 1).

- (11) Заемите, отпуснати по линия на Инструмента, следва да представляват финансова помощ по смисъла на член 220 от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046. В съответствие с член 282, параграф 3, буква ж) от посочения регламент, член 220 от същия регламент ще се прилага за заемите, отпуснати по Инструмента, считано от началната дата на прилагане на МФР за периода след 2020 г. Целесъобразно е обаче изискванията, посочени в член 220, параграф 5 от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046, да се прилагат по отношение на операциите по получаване и отпускане на заеми по линия на Инструмента, считано от влизането в сила на настоящия регламент.
- (12) За да се осигури съответствие на условното задължение, което произтича от заемите, отпуснати по линия на Инструмента, с приложимата МФР и таваните за собствените ресурси, е необходимо да се установят пруденциални правила, включително възможност за подновяване на падежиращ дълг, сключен от името на Съюза.
- (13) Предвид особените им финансови последици решенията за предоставяне на финансова помощ съгласно настоящия регламент налагат упражняване на изпълнителни правомощия, които следва да бъдат предоставени на Съвета. При определяне на размера на даден заем Съветът, по предложение на Комисията, следва да вземе предвид съществуващите и очакваните нужди на отправилата искането държава членка, както и исканията за финансова помощ съгласно настоящия регламент, които вече са представени или за които е планирано да бъдат представени от други държави членки, като се вземат предвид принципите на равно третиране, солидарност, пропорционалност и прозрачност, и при пълно зачитане на компетентността на държавите членки.
- (14) Съгласно член 143, параграф 1 от Споразумението за оттеглянето на Обединено кралство Великобритания и Северна Ирландия от Европейския съюз и Европейската общност за атомна енергия ⁽³⁾ (наричано по-нататък „Споразумението за оттегляне“) отговорността на Обединеното кралство за неговия дял от условните финансови задължения на Съюза се ограничава до условните финансови задължения на Съюза, които произтичат от финансови операции, предприети от Съюза преди датата на влизане в сила на Споразумението за оттегляне. Всяко условно финансово задължение на Съюза, произтичащо от финансова помощ по настоящия регламент, ще е последващо спрямо датата на влизане в сила на Споразумението за оттегляне. Следователно Обединеното кралство не следва да участва във финансовата помощ по настоящия регламент.
- (15) Тъй като Инструментът е с временен характер с цел справяне с избухването на COVID-19, Комисията следва на всеки шест месеца да оценява дали продължават да са налице извънредните обстоятелства, причиняващи тежките икономически смущения в държавите членки, и да докладва на Съвета. В съответствие с правното основание за приемането на настоящия регламент финансовата помощ съгласно настоящия регламент не следва да е разполагаема след преминаването на извънредните обстоятелства, свързани с COVID-19. За тази цел е целесъобразно разполагаемостта на средствата по Инструмента да бъде ограничена във времето. На Съвета следва да бъде предоставено правомощие по предложение на Комисията да удължава срока на разполагаемост на средствата по Инструмента, ако продължават да са налице извънредните обстоятелства, обосноваващи прилагането на настоящия регламент.
- (16) Европейската централна банка прие становище на 8 май 2020 г.
- (17) Предвид въздействието от избухването на COVID-19 и необходимостта от спешни мерки в отговор на последиците му, настоящият регламент следва да влезе в сила в деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*,

ПРИЕ НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1

Предмет и обхват

1. С настоящия регламент се създава Европейски инструмент за временна подкрепа за смекчаване на рисковете от безработица при извънредни обстоятелства (SURE) (наричан по-нататък „Инструментът“), с цел справяне с въздействието от избухването на COVID-19 и в отговор на социално-икономическите му последици.

2. С настоящия регламент се установяват условията и процедурите, даващи на Съюза възможност да предоставя финансова помощ на държава членка, която изпитва или е сериозно застрашена от тежко икономическо смущение, причинено от избухването на COVID-19, за финансирането преди всичко на схеми за подпомагане на работата с непълно работно време или подобни мерки, предназначени за защита на служителите и самостоятелно заетите лица и съответно за намаляване на последиците от безработица и загуба на доходи, както и за финансирането на някои свързани със здравето мерки, по-специално на работното място.

⁽³⁾ ОВ L 29, 31.1.2020 г., стр. 7.

Член 2

Допълващ характер на Инструмента

Инструментът допълва националните мерки, взети от засегнатите държави членки, чрез предоставяне на финансова помощ, която да помогне на тези държави членки да се справят с внезапното и съществено увеличение на извършените и вероятните планирани публични разходи, предвидени за смекчаване на преките икономически, социални и свързани със здравето последици от извънредните обстоятелства, причинени от избухването на COVID-19.

Член 3

Условия за използване на Инструмента

1. Всяка държава членка може да поиска финансова помощ от Съюза по линия на Инструмента (наричана по-нататък „финансовата помощ“), когато нейните извършени и вероятни планирани публични разходи са се увеличили внезапно и съществено, считано от 1 февруари 2020 г., в резултат на националните мерки, пряко свързани със схеми за подпомагане на работата на непълно работно време и подобни мерки за справяне със социално-икономическите последици от извънредните обстоятелства, причинени от избухването на COVID-19.
2. Държавите членки бенефициери използват финансовата помощ преди всичко в подкрепа на своите национални схеми за подпомагане на работата на непълно работно време или подобни мерки, и ако е приложимо, за съответни мерки, свързани със здравето.

Член 4

Форма на финансовата помощ

Финансовата помощ е под формата на заем, отпускан от Съюза на съответната държава членка. За тази цел и в съответствие с решение за изпълнение на Съвета, прието по реда на член 6, параграф 1, на Комисията се предоставя правомощието да заема средства на капиталовите пазари или от финансови институции от името на Съюза в най-уместното време, за да оптимизира разходите за финансиране и да опазва репутацията си на емитент, представляващ Съюза на пазарите.

Член 5

Максимален размер на финансовата помощ

Максималният размер на финансовата помощ не превишава 100 000 000 000 EUR за всички държави членки.

Член 6

Процедура за подаване на искане за финансова помощ

1. Финансовата помощ става разполагаема с решение за изпълнение на Съвета, прието въз основа на предложение на Комисията.
2. Преди да представи на Съвета предложение, Комисията се консултира със съответната държава членка без неоправдано забавяне, за да провери дали е налице внезапно и съществено увеличение на извършените и вероятните планирани публични разходи, пряко свързани със схемите за подпомагане на работата на непълно работно време и подобни мерки, както и ако е приложимо, със съответните свързани със здравето мерки в поискалата финансова помощ държава членка, които са свързани с извънредните обстоятелства, причинени от избухването на COVID-19. За тази цел съответната държава членка представя на Комисията подходящи доказателства. Освен това Комисията проверява спазването на пруденциалните правила, предвидени в член 9.
3. Решението за изпълнение на Съвета по параграф 1 съдържа:
  - a) размера на заема, максималния среден срок до падежа, формулата за определяне на цената, максималния брой на траншовете, срока на разполагаемост и другите подробни правила, които са необходими във връзка с предоставянето на финансовата помощ;

- б) оценка на спазването на условията, съдържащи се в член 3, от страна на държавата членка; и
- в) описание на националните схеми за подпомагане на работата на непълно работно време или подобни мерки, както и ако е целесъобразно, на съответните свързани със здравето мерки, които може да бъдат финансирани.

4. При приемането на решението за изпълнение по параграф 1 Съветът взема предвид съществуващите и очакваните нужди на отправилата искането държава членка, както и исканията за финансова помощ съгласно настоящия регламент, които вече са представени или за които е планирано да бъдат представени от други държави членки, като при това се прилагат принципите на равно третиране, солидарност, пропорционалност и прозрачност.

Член 7

Превеждане на заема, отпуснат по линия на Инструмента

Заемът, отпуснат по линия на Инструмента (наричан по-нататък „заемът“), се превежда на траншове.

Член 8

Операции по получаване и отпускане на заеми

1. Операциите по получаване и отпускане на заеми по линия на Инструмента се извършват в евро.
2. Характеристиките на заема се договарят в споразумение за заем между държавата членка бенефициер и Комисията (наричано по-нататък „споразумението за заем“). Това споразумение трябва да съдържа разпоредбите, предвидени в член 220, параграф 5 от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046.
3. По искане на държавата членка бенефициер и когато обстоятелствата позволяват договаряне на по-изгоден лихвен процент по заема, Комисията може да рефинансира изцяло или част от първоначално заетите средства или да реструктурира съответните финансови условия.
4. Икономическият и финансов комитет трябва да бъде информиран за евентуално рефинансиране или реструктуриране по параграф 3.

Член 9

Пруденциални правила, приложими за портфейла от заеми

1. Делът на заемите, отпуснати на трите държави членки, имащи най-големия дял от отпуснатите заеми, не може да превишава 60 на сто от максималния размер, посочен в член 5.
2. Размерът на задълженията на Съюза за дадена година не може превишава 10 на сто от максималния размер по член 5.
3. Ако е необходимо, Комисията може да подновява съответния падежиращ дълг, сключен от името на Съюза.

Член 10

Управление на заемите

1. Комисията установява необходимите правила за управлението на заемите с Европейската централна банка.
2. Държавата членка бенефициер открива специална сметка в своята национална централна банка за управление на получената финансова помощ. Освен това тя превежда дължимите главница и лихва по споразумението за заем по сметка в Европейската система на централните банки 20 работни дни по TARGET2 преди съответния падеж.

Член 11

Участие на държавите членки в Инструмента под формата на гаранции

1. Държавите членки могат да участват в Инструмента, като предоставят насрещни гаранции за риска, поет от Съюза.
2. Участието на държавите членки се осигурява под формата на неотменими и безусловни гаранции при поискване.
3. Комисията сключва с всяка участваща държава членка споразумение за неотменимите и безусловни гаранции при поискване, посочени в параграф 2. В тези споразумения се установяват условията за плащане.
4. Искания за плащане по гаранциите, предоставени от държавите членки, се отправят пропорционално на относителния дял на всяка държава членка в брутният национален доход на Съюза, посочен в член 12, параграф 1. Ако дадена държава членка не изпълни навреме изцяло или отчасти искане за плащане по гаранциите, Комисията, с цел да покрие частта, която съответства на засегнатата държава членка, има правото да отправи до други държави членки допълнителни искания за плащане по гаранциите. Тези искания се отправят пропорционално на относителния дял на всяка от другите държави членки в посочения в член 12, параграф 1 брутен национален доход на Съюза, адаптиран така, че да не се взема предвид относителният дял на засегнатата държава членка. Държавата членка, която не е изпълнила дадено искане, продължава да е отговорна за неговото изпълнение. На останалите държави членки се възстановяват средствата за допълнителното участие от сумите, събрани от Комисията от засегнатата държава членка. Гаранцията, чието плащане е поискано от държава членка, се ограничава при всички случаи до общия размер на гаранцията, с която участва тази държава членка съгласно споразумението, посочено в параграф 3.
5. Преди да поиска плащане по гаранции, предоставени от държавите членки, от Комисията се очаква, по собствена преценка и на собствена отговорност като институцията на Съюза, на която е възложено да изпълнява общия бюджет на Съюза съответствие с член 317 ДФЕС, да разгледа възможността за използване на съществуващия марж под тавана на собствените ресурси за бюджетни кредити за плащания, доколкото той се оценява като устойчив от Комисията, като се вземат предвид, *inter alia*, общите условни задължения на Съюза, включително в рамките на механизма за подкрепа на платежния баланс, създаден съгласно Регламент (ЕО) № 332/2002, и устойчивостта на общия бюджет на Съюза. Разглеждането на тази възможност не засяга неотменимия и безусловния характер и плащането при поискване на гаранциите, предоставени съгласно параграф 2. В искането за плащане по гаранциите Комисията информира държавите членки за степента, в която е бил използван маржът.
6. Сумите, получени в резултат на исканията за плащане по гаранциите, посочени в параграф 2, представляват външни целеви приходи за Инструмента в съответствие с член 21, параграф 5 от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046.

Член 12

Разполагаемост на средствата по Инструмента

1. Средствата по Инструмента стават разполагаеми само след като всички държави членки са участвали в Инструмента съгласно член 11, в размер, представляващ най-малко 25 на сто от максималния размер по член 5, при условие че относителните дялове на участието на всяка държава членка от общия размер на участието на държавите членки съответстват на относителните дялове на държавите членки от общия размер на брутният национален доход на Съюза, определен според част А („Въведение и финансиране на общия бюджет“), таблица 3, колона 1 от приходната част на бюджета за 2020 г., съдържаща се в общия бюджет на Съюза за финансовата 2020 година, приет на 27 ноември 2019 г. ⁽⁴⁾.
2. Комисията уведомява Съвета, когато средствата по Инструментът станат разполагаеми.
3. Сроктът на разполагаемост на средствата по Инструмента, през който може да бъде прието решение по член 6, параграф 1, изтича на 31 декември 2022 г.
4. Когато в доклада си, посочен в член 14, Комисията заключи, че продължават да са налице тежките икономически смущения, причинени от избухването на COVID-19, засягащи финансирането на мерките, посочени в член 1, Съветът, по предложение на Комисията, може да реши да удължи срока на разполагаемост на средствата по Инструмента с още шест месеца.

⁽⁴⁾ Окончателно приемане (ЕС, Евратом) 2020/227 на общия бюджет на Европейския съюз за финансовата 2020 година (ОВ L 57, 27.2.2020 г., стр. 1).

Член 13**Проверки и одит**

1. В споразумението за заем се съдържат необходимите разпоредби за проверките и одитите, които се изискват съгласно член 220, параграф 5 от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046.
2. Когато искане за финансова помощ, подадено в съответствие с член 3, параграф 1, е изцяло или частично на основание планирани публични разходи, държавата членка бенефициер информира Комисията на всеки шест месеца за изпълнението на тези планирани публични разходи.

Член 14**Докладване**

1. В рамките на шест месеца от датата, на която средствата по Инструмента са станали разполагаеми съгласно член 12, и на всеки шест месеца след това, в контекста на член 250 от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046, Комисията изпраща на Европейския парламент, на Съвета, на Икономическия и финансов комитет и на Комитета по заетостта доклад за използването на финансовата помощ, включително за непогасените суми и приложимия погасителен план по Инструмента, както и за продължаващото наличие на извънредните обстоятелства, обосноваващи прилагането на настоящия регламент.
2. Когато е целесъобразно, докладът, посочен в параграф 1, се придружава от предложение за решение за изпълнение на Съвета за удължаване на срока на разполагаемост на средствата по Инструмента.

Член 15**Приложимост**

1. Настоящият регламент не се прилага за Обединеното кралство или в него.
2. Позоваванията в настоящия регламент на държавите членки не включват Обединеното кралство.

Член 16**Влизане в сила**

Настоящият регламент влиза в сила в деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Брюксел на 19 май 2020 година.

За Съвета
Председател
G. GRLIĆ RADMAN
